

Буйрукъ

Къабарты-Малкъар къурулушха бла ЖКХ-гъа федерал бюджегден 486 миллион сомган артыкъ аллыкъды

Къабарты-Малкъаргъа федерал бюджетден Зольск районда суу быргъылыны биринчи кесегин тартыуа 421,4 миллион сом эмда Бахсанда суулан тазалауу сооруженияланы жангыртууа 65,5 миллион сом берилликди. Аны юсюнден буйрукъгъа РФ-ни Правительство-суну Председатели Дмитрий Медведев къол салганды.

айнытуу юсюнден» 2025 жылгъа дери жарашдырылгъан къырал программагъа кере бёлюнюрюкдю. Документде къурулушха бла жашау журтла-коммунальнй мюлкню жумушларына софинансирование халда берилген ахча 2016 жылда кимлеге (къайсы объектеге) юлешинириги тохташдырылганды.

КЪМР-ни Башчысыны бла Правительство-суну пресс-службасы.

РФ-ни Правительство-сунда

Машинаны башхалагъа къоркъуу салып жюриютгенден - уллу тазир

Дмитрий Медведев Жол жорукълагъа «машинаны къоркъууу жюриютю» деген жангы марданы къошхан бегимге къол салганды. Энди жолу ортасын бёлген выдан чыгып, башха машинаны аллын кесген, къоркъуу салып озаргъа, таууш этдирип терк тохтатыргъа кюрешген, бир бирге асыры жуукъ келген, автомобильни мардадан терк сюрген, жолда кесин тапсыз жюриюттен водителъеге тазир салынырыкъды.

да, Административ право бузукълукъланы юсюнден кодексге тийишли статьяда да къошаргъа керек боллукъду. Ол жумушну уа Кырал Дума солургъа чыкыгъынчы тамамларгъа керекди. Ол кезиуно ичинде правительство экспертле бла кенгешип, тазирни ёлчегин тохташдырылкъды.

Майда Интернетде Опасное-вождение. РФ сайт ишлеп башлагъанды. Анда жоллада къалай бузукълукъла этилгенлерин эмда аланы ким этгенлерин кёргозтюрлюди. Алагъа къарап, артыкъда кеп тубеген алты бек къоркъууу бузукълукългъа юридический магъана берип, аланы жоллада жюриуюно жорукъларына тозетиуленича кийиргенди. Шувалов айтхангъа кере, видеотекагъа жангы юлголе халгъа къоркъуу салгъанлагъа тазир андан иги да уллу болургъа кереклиси ачыкъланганды, дегенди Шувалов.

Бегимден

Машинаны къоркъууу жюриютюге не зат саналады:

- баргъанын тюрлендире туруп, башха транспортха жорукългъа кере бермеу;
- машинала кеп санда къыстау бара, жолну битеу ызлары да толуп тургъанлай баргъанын тюрлендире кюрешуу. Сол неда онг жанларына, неда артха бурулгъан, тыйгъынчы аллында тохтап къалгъан, неда аны жаны бла озаргъа кюрешген кезиуле ары къошулмайдыла;
- аллында баргъан транспортдан узакълыкъда барыуно ёлчегин сакълмау;
- жанында баргъан машинадан узакълыкъны ёлчегин сакълмау;
- автомобильни билмей тургъанлай тохтатыу, алай аварияны болдрмаз ючюн этилмей эсе;
- озуп баргъангъа чырмау салыу.

Елена КРИВЯКИНА.
«Комсомольская правда».

КЪАЙГЪЫРЫЛУКЪ

Кеп сабийли юйюрлеге - жер юлюшле

Вольный Ауулда льгота категория гражданлагъа юлеширча сахарны администрациясы 72 жер участка бёлгенди. Аланы 80 проценти кеп сабийли юйюрлеге берилликдиле, деп билдиргенди Нальчик шахар округну администрацияны башчысы Арсен Алакаев аланы юлешуу бла байламлы къууанчылы жыйылууда. Анга республиканы Парламентини башчысыны экинчиси Жанатайлы Салим, Жамауат палатаны таматасы Хазратали Бердов, КЪМР-ни Башчысында сабийли эркинликлерин къоруулау жаны бла уполномоченный Светлана Огузова да къатышгандыла.

кадастр ишле, чеклендириу эмда учётха салыу жумушла толусунлай тамам этилгенди. Мында школ эмда эки да сабий сад боллукъду. Юйлеге

жер юлюшле адамлагъа юч жылгъа арендагъа берилликдиле. Ол аланы иеликлерине кечерча, бу кезиуде анда юч салыргъа керек боллукъду. Алай мэрия кеп сабийли юйюрге юч жылгъа жангы юй ишлерге къыйын боллугъун эсге алып, аны болжалын он жылгъа созаргъа деген оюм бла республиканы Парламентине чыгаргъа оюу этгенди, дегенди Арсен Михайлович. Жанатайлы Салим да кесини жанындан ол башламчылыкългъа себеплик этерге сёз бергенди.

Тубешиуге келгенле бу ишни юсюнден соруула да бергенди. Администрацияны специалистлери картада участкала къалайда болгъанларын, жолла, башха инфраструктура не халда къураллыгъын да шарт кертгенди.

Жер къоллу болгъанлары Жанатайлы Салим, Хазратали Бердов да алгъышлагъандыла. Светлана Огузова уа, бу ахшы иш Сабийли къоруулау битеудуния юнюнде башланганына эс буруп, ол районда жашау журтла салыкъланы юйюрлене мамырыкъ, насып эмда узакългъа созулгъан арууладан къыйналгъан киредиле. - Республиканы закону бла бу

УЛБАШЛАНЫ Мурат.

указларын толтурургъа борч салгъан эди. Ол санда жамауатны сагъынылгъан къауумун юйле ишлерча жер участкала бла жалчытыргъа. Бу проект тюзюней аны къаруундады. Юлешууге жеттинчиге дери бек кеп иш тамамланганды, дегенди Алакаев.

Жерле, айтылгъаныча, Вольный Ауулда берилликдиле. Жангы микрорайонгъа «Нарт» деп аталганды. Анда саулай 1098 участка барды. Шахар администрацияны башчысы айтхангъа кере, озгъан айда

ХАЛАЛЛЫКЪ

Балалагъа чынтты байрам къурагъандыла

Сабийли къоруулау халкъла аралы юнюнде КЪМР-ни Парламентини депутатлары шеф болушлукъ этген төрт учреждениада къонакъда болгандыла: Нартан элде ёксоз эм къорар одамлары болмаган сабийле турган 5-чи номерли школ-интернатда, «Сабий юй» энчи республикалы учреждениада, «Прохладныде сабий юй-интернатда» эмда акылбалыкъ болмаганлагъа «Намыс» социално-реабилитация арада. Парламентарийле алагъа телевизорла, конструкторла, юретиу оюнла эм кеп башха саугъала алып келгенди.

КЪМР-ни Парламентини Председатели Татьяна Егорова къыйын жашау болумгъа тыошген балачыкълагъа Сабийли къоруулау халкъла аралы юнюнде энчи эс бурулгъаны иги тереге айланганын чертгенди. «Единая Россия» «Россейге хар сабий да магъаналыды» деген партия проектни жашауда бардыргъанлы

ында депутатланы уллу къаууму Сабий юйде болгъандыла. Бу учреждение республикада жангызды, анда туугъан кезиуден төрт жылгъа дери балачыкъла турадыла. Юйню баш врачаны къуллугъун толтургъан Марита Крымукваны айтханына кере, мында къыйын жашау болумгъа тыошген, тийишли жашау

фахмуларын кёргозтюр, къонакъланы келлерине жетгенди.

Татьяна Егорова, депутатланы атларын сабийли байрамлары бла жорегинден алгъышлагъанды, алагъа саулык, насып, муратлары толурларын тежегенди. Андан сора ол паллиатив болушлукъ берген, реабилитация бёлюмле бла шагъырей болганды, учреждениагъа себеплик этиуно мадарларын сюзгенди. Ушакъны кезиуноде уа мекямы башын алышындырырга кереклиси, хар юнюнде да керек болгъан товарла жетишмегенлери ачыкъланганды.

Мында не торлю болушлукългъа да ырадыдыла. Сабийликке не зат керек болгъаны юсюнде а учреждениены официалый сайтында (<http://kbrdrs.ru/>) билирге боллукъду.

Люба БАТЫРОВА.

ПАРЛАМЕНТ

Жангы ГЭС-ле республиканы ток бла жалчытырыкъдыла

КЪМР-ни Парламентини президиуму кезиуно кезиуно Къурулуш, жашау журт-коммунальнй мюлк эм отлукъ-энергетика комплекс жаны бла комитетни башламчылыгы бла къуралгъан «правительствоу сагъатда» депутатла КЪМР-ни Энергетика, тарифле эм жашау журтлагъа надзор этиу жаны бла къырал комитетини башчысыны къуллугъун толтургъан Андрей Журавлёвну республикада гидроэнергетиканы айнытуу онгларыны юсюнде билдириуно тынглагъандыла.

Бюгонлюкде республикада юч гидроэлектростанция ишлейди, аланы битеу кючлери 25 мегаваттды. Бахсанда, Къашхатауда, Аушигерде ГЭС-ле электроэнергияны отповый

Алай бла быйлыны 1-чи январьна тергеп айтханда, республикада битеу станцияла да 157,5 мегаватт бередиле. Докладчы билдиргенича, «Энергияны фидалылыгы эм 2020 жылгъа

рынока бередиле. Акъбаш, Мухол ГЭС-ле эмда 3-чю номерли электростанция уа, «Кабалкэнерго» бла келишимле этип, токну розница рынока жетдиредиле.

дери КЪМР-де энергетиканы айнытуу» къырал программада белгиленген жумушланы арасында бек магъаналысы республиканы саулайда кесибизде чыгарылгъан электро-

энергия бла жалчытыду.

Докладчы айтханыча, республикада энергияны жангыртылгъан амалы бла ишлеген объектеге энчи магъана бериледи. Къабарты-Малкъарда череклени кючлюклерни бир жылгъа 8,7 миллиард киловатт чыгарырга жетерикдиле. Бюгонлюкде уа аны жалаанда 8-10 проценти хайырланады. Черекледе жангы станцияла ишлетуу жаны бла проекте бардыла, ала алыкъла тинтиле турадыла, алай барысы да 2015-2019 жыллада Къабарты-Малкъарда электроэнергетиканы айнытуу жаны бла программагъа къошулгандыла.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Эл мюлкню тергеу

Халны шарт ачыкълар мурат бла

Жуукъ кезиуде саулай Россейде эл мюлкню жазыу бардырылкъды. Чегем районда тийишли комиссияны бу ишни къурау эмда тамамлау бла байламлы кенгеш болганды. Анга муниципалитетни башчысыны къуллугъун толтургъан Артур Текушев да къатышханды, деп билдиргенди администрацияны пресс-службасындан.

Жыйылууда жазыу бардырлыкъл пунктла къалай хазыр болгъанлары, аланы къоруулау, инструкторланы связъ эмда транспорт бла жалчытыу онглары созюлгенди. Муниципалитетни тийресинде элени башчыларына Артур Текушев бу ишге тынгылы эс буругъа, тюз эмда толу информация къырау кюреширге чакыргъанды. «Аны хайыры бла элдеде эл мюлк не халда болгъаны шарт билинирикди», - деп чертгенди кеси да.

Районда инструкторланы

алты, жазыу бардырыллыкъл 38 пункт барды. Бюгонлюкге аланы маршрутлары тынгылы белгиленгенди. Элени администрациялары бла бирге ишни бардырлыкъл адамла да табылгандыла. Ала 24-30 июньда кеслерини участкаларында болум бла шагъырейленерикиди.

Эл мюлк жазыуа эл мюлк организацияла, предпринимательле, энчи иеле, тахта кетчиклик, терек бахачылыкъл бла кюрешгенле, аланы биригиулерни къатышырыкъдыла. Эли иели мюлкеге келгенле битеу айтылгъан информацияны жазырыкъдыла, башхала уа къагъытланы кеслери толтурлукъдула.

Бизни корр.

Жазыуу- 2016

Башдан-аякъ окъуп чыгъама

Мен кесим тарыхны бек сюеме. Бютюнда миллетибизни жашауу бла байламлы. Не замандан бери халкъ болуп турабыз, кимле бла къошулууда жашагъанбыз, ашуубуз, жашауубуз, кийимибиз къалайла болгандыла. Газетибизни хар заманда да алама, башдан-аякъ окъуп да чыгъама.

Сагъынылган темагъа хабарланы уа «Заманда» сакълап турама. Кеп къыйын салып, кюн сайын ана тилибизде газетни чыгаргъан адамлагъа жорек ыразылыгымы билдире. Мындан арысында да ишлерин андан да иги бардырыча Аллах алагъа кючкъарыу берсин. Хар таулу юйюр а газетибизге ие болсун.

ХАПАЛАНЫ Назир.
Тырныууз шахар.

Хурметли окъучула!

2016 жылны экинчи жарымына жазыуу кампания андан ары бардырылады.

Сиз «Заман» газетге почта связыны къайсы бёлюнюнде да жазылыргъа онг табарыкъсыз. Алты айга жазылыуу багъасы - 788 сом 52 капекди. Почтагъа барып, газетни кесизиз алсагъыз а - 712 сом 02 капек. Бу магъаналы ишни тамамланыуун узакългъа созмагъыз!

Бизни индексибиз - 51532

Жангы ГЭС-ле республиканы ток бла жалчытырыкыдыла

Ахыры. Аллы 1-чи бетдеди. Инвестиция программаны чеклеринде уа «РусГидро» арт эки жылда Зарагиде гидроэлектростанцияны кырулушун бардырады. Ол хайырлангырга берилсе, кесибизде чыгарылган токту өлчөмү 45 процентке көбөйүрүк. Аны быйыл 1 июльда хайырланып башларга белгиленеди. «КМР-ни гитче гидроэлектростанциялары» акционер обществону шартларына кере, аны алгарак ачарга мурат бар эди. Алай Кытайдан келтирилген оборудовани заманында жерине салынмаганды, башка кемчиликке да бардыла.

2011 жылда уа Огъары Малкьарда гитче ГЭС-ни кырулушу башланганды. Алай ахча бөлүмдөй калганы ючюн, аны тохтатырга тыюшганды. Биогонлюкде уа кырал комитет «КМР-ни гитче гидроэлектростанциялары» акционер обществону бирге станцияны иштетиюню юсюндөн сөлөшүлө бардырады. «РусГидрога» кырулушуну жаныгырууну юсюндөн предлоденила берилгенди.

Докладчы айтханыча, кырал комитетти башчылыгы бла РФ-ни жерлерин айтханычу схемаларыны планына юч электростанцияны кырулушу кий-

рилгенди, ол санда «Чирик кёл», «Курп ГЭС-лени каскады» эм «Жанхотия ГЭС». План 2030 жылга дери толтурулукду. Ведомство тамамлаган жумушланы хайырындан битеу станцияла да РФ-ни Энергетика жаны бла министрствосуну схемасына кышулгандыла. Биогонлюкде уа ол Россияни Правительствосуну кыраууна берилгенди.

- Республикада череклени кючлюкюклерини, хауаны болумуну хайырларыннан кырулуш-монтаж ишлени сау жылны бардырырга боллукду. Обьектлени машина жолга эма электросетьега жууукда орналганлары да инвестиция проектлени тирилтирге себеплик этедиле. Алай бла республикада жангы ишчи жерле кыралдыла, жер-жерли эм республикалы бюджетлеге налогла кёбейриктиди, энергетика инфраструктураны айтханычу, токуну аяулу кыратырга, республиканы энергетика жаны бла кырккысуузулгун жалчытырга онг чыгарыкыды», дегенди Андрей Журавлёв.

Докладчыга соруула кеп болгандыла. Парламентти спикери Татьяна Егорова Кышхатау ГЭС-де ырыкчы ючюн налогла берилген льготаланы юслерин-

ден сорганды. Андрей Журавлёв англатханыча, 2011 жылда КМР-ни Правительствоосу эм «РусГидро» кырулушуну бардырыу юсюндөн келишимге кыол салгандыла. Анга кере уа налог льготала да берилгенди. Келишим станцияны иштеткенде этилген кыранчла кыайтарылгынчы кезиуге дери бегитилгенди. Алай аны болжале беш жылдан озмазга керек эди. Былтыр а КМР-ни Правительствоосу экономика кытылыкны болумунда льготаланы тохтатырга оюну этгенди. Алай бла республикалы бюджетте кыошак халда 100 миллион сом тошганды.

- Докладыгызда 2015 жылда Черекни суу таркайгыаны ючюн чыгарылган токуну өлчөмү 15 процентке азайганды, дегенди. Аны бла байламлы налогла да азайган болурла? - деп сорганды Татьяна Егорова.

Андрей Журавлёв айтханыча, төлеуле төрт процентте тыюшганды, алай «РусГидро» битеу бюджетлеге өтдюрөгөн налогла 21 процентке өсгөндиле. Аграрный политика, экология, табигыйтаны хайырлануу эм жер бла байламлы халла жаны бла комитетти башчысы Мокьаланы Кемал энергетиканы объектлери орналган жерлени арендага беруу-

ден тыюшгөн ахчаны бир кесегин республикалы бюджетте өтдюрюрге керекди, деп оюмлайды. Спикерни орунбасары Натби Бозиев а электроэнергияны багьасын шарт тохтатдырырга, аны өлчөмүн азайтууну амалын табарга кереклисин айтханды.

Жыйылууда айтылган оюмла, амалла жыйышдырылып, жууаплы органлага эсгертиуле этилгенди. Парламентти президиумуну жыйылыуунда уа федерал законлага тызетиуле эма башха субъектледе законла чыгарыуучу органланы башламчылыклары сюзюлюп, тийишли оюнула кыабыл кёрюлгенди.

Бюджет, налогла эм финансла жаны бла комитетини башчысы Михаил Афашагов «КМР-ни 2016 жылда эма 2017-2018 жылдагы план кезиуге бюджетини юсюндөн» законна тызетиуле бла шагьырей этгенди. Ол айтханыча, федерал бюджетден республикага трансферте берилгенди, аны бла байламлы казаны фойдалары, кыранчлары да 1,326 миллиард сомга кёбейтилгенди.

КМР-ни Парламентини пресс-службасы.

ЭСЕПЛЕ

Партия проект таймаганлай жашауда бардырылады

«Россейге хар сабий да багьалды» партия проект Кыбарты-Малкьарда жашауда кыалай бардырылганы юсюндөн аны координатору – КМР-ни Парламентини Председатели орунбасары, «Единая Россияны» регион бөлөмюню секретарыны экинчиси Жанатайланы Салим айтды.

Партия проектти чеклеринде единороссла өксюз, кырал адамлары болмаган станциялеге болушадыла. Андан сора да, балачыккылары юйюклерине алырга сюзюнгөле себеплик этиледи, ол санда хакьсыз юридикческий консультацияла бардырыладыла. Эксюзле жашаган учрежденилада болуму тапкандырыу жаны бла жумушла да толтуруладыла. Окуюну бошаганланы жамауат

жашауга сингдириуге энчи магьана бериледи. Жанатайланы Салим айтханыча, былтыр 28 майда кыабыл кёрюлгөн оюуга тийишлиликде, КМР-ни Парламентинде партияны фракциясыны депутатлары республиканы сабий социальный учрежденияларына шеф болушлук этедиле. Ол санда Нартан элде өксюз эм кырал адамлары болмаган сабийле турган 5-чи номерли интернатха, Саулукь сакьлау

министерствону «Сабийлени юйю» энчи учрежденига, Прохладныйде сабий юй-интернатха, акьылбалыкь болмаганлага «Намыс» социально-реабилитация арага. Партияны келечилери алада дайым да кыоакса болуп, жетишмеген затланы тапдырып турадыла.

Салим Алиевич билдиргенича, «Единая Россия» юйюрге, аналыкьга бла сабийликке болушлукну да энчи борчларыннан бирине санайды. Ол мурат бла «КМР-де өксюз эм кырал адамлары болмаганлага социальный болушлукну кыошак гарантияларыны юсюндөн» закон кыабыл кёрюлгенди. Ол а праволу актада болган кемчиликлени кетериге, жашау

журтла бла жалчытылынырга кереклилени тизмелерин жарашдырыууну бир халга келтирирге онг бергенди.

Быйыл бу категорияга киргенлени жашау журтла бла жалчытыууну вопросу сюзюледи. Биогонлюкде уа тизмеде 1420 адам турады, аладан былтыр 85 адамга фатарла берилгенди. Быйыл март айда уа Лескен районну Анзореи элинде өксюз эм кырал адамлары болмаган беш сабийге кыууанчы халда жашар жерледен ачкычла берилгенди. Битеу да бирге быйыл 100 өксюзге жашау журт бериллиги белгиленеди.

Владилен ПЕЧОНОВ.

КЕНГЕШ

РФ-ни Президентини указларын толтурур амалларын белгилегенди

Кыбарты-Малкьар Республиканы Кырал кенгешчиси Хачим Кармоков, Черек районну администрациясында кенгеш бардырып, РФ-ни Президентини май указлары мында кыалай толтурулганыларын кыраганды. Жыйылууга КМР-ни Башчысыны кенгешчиси Уяналаны Аминат, КМР-ни кырулуш эма ЖКХ министрлени орунбасары Татьяна Швачий, уруну, иш бла жалчытыу эма социальный кыоруула министрлени орунбасары Ратмир Ацканов, КМР-ни Башчысыны кенгешчилерини ишлерин жалчытыу учу службаны консультанты Геннадий Вяльцев, КМР-ни саулукь сакьлау министрлени болушлукчусу Эмма Макоева кыатышхандыла.

РФ-ни Президентини 2012 жылда 7 майда чыгарылган указлары кыалай толтурулганыларын юсюндөн билдирюу бла район администрацияны башчысы Муртазаланы Борис сөлөшгөнди. Ызы бла аны орунбасарлары, билим берюу управленияны, район больницаны

кыйыматын кётюрю, миллетле аралы келишулюкню кючлендириу, демография жаны бла да не мадарла этилгенлерин эма ала кыалай кёрюндюлеге келтиргенлерин билдиргенди.

Хачим Кармоков указланы толтурурга себеплик этерик бир кыауум амалны туура этгенди. Ол санда баш капиталга инвестицияла тыошерча мадарла этерге, сабийлеге кыошак билим бергенлени айлыкларыны ишлерини кёрюмдюлерине кере төлөрге, медицина болушлукну качествосун игилендириге, муниципал службага кадрланы резервин кыуурауга эс бурурга кереклисин айырып айтханды.

Черек районну администрациясыны пресс-службасы.

кыйыматын кётюрю, миллетле аралы келишулюкню кючлендириу, демография жаны бла да не мадарла этилгенлерин эма ала кыалай кёрюндюлеге келтиргенлерин билдиргенди.

Хачим Кармоков указланы толтурурга себеплик этерик бир кыауум амалны туура этгенди. Ол санда баш капиталга инвестицияла тыошерча мадарла этерге, сабийлеге кыошак билим бергенлени айлыкларыны ишлерини кёрюмдюлерине кере төлөрге, медицина болушлукну качествосун игилендириге, муниципал службага кадрланы резервин кыуурауга эс бурурга кереклисин айырып айтханды.

Черек районну администрациясыны пресс-службасы.

КОНКУРС

Айырмалы устазны аты айтылганды

Бу кюнде «Жылны устазы – 2016» Битеуросей конкурсу регион этапы бардырылганды. Аны КМР-ни Билим берюу, илму эм жаш тёлую министрствосуну кыуураганды. Финалга дери «Урок – профи» деген кезиуго Нальчик шахарны онтёртюнчю гимназиясында сейир халда озганды.

Ахыр бөлөмге чыгар ючюн, муниципал этапда хорлаган онеки устаз башаладан эсе кеп балла алгандыла. Алары дерслери темага толусунлай келишгенди, салган муратларына жетгенди, сабийлеге жангы материалны ангылатар ючюн, кеп амалла бла хайырлангандыла, хар окуюну бла энчи ишлей билгенлерин да кёргозгөнди.

«Урок-профи» бөлөмдөн сора алтаулан финалга чыкьгандыла. Анда ала-аны ахыр сынау сакьлай эди - мастер-класс. Эришгенле

Мадина Темирканова, дерслеринде терен билимлерин, бийик усталыкларыны ачыкьлагандыла. Бек кючлюкю сайлаган кыйын эди.

Болсада КМР-ни Парламентини депутатлары, КМР-ни Билим берюу, илму эм жаш тёлую министрствосуну ишчилери, вузланы преподавательлери, билим берюу эм жамауат организацияны башчылары, дагыда былтыргы эм иги устазны атына тийишли Аслан Кашежев кирген жюри, хар бирини ишин тынгылы сюзюп, бир оюуга келген эди. Конкурсда эм кючлюге Нальчик шахарны 2-чи номерли лицейини инглиз тилден преподаватели Мадина Темирканова саналганды. Лауреатла уа Кышхатауда орта школну орус тили бла литератураны устазы Чочайланы Наталья эм Чегем элде 2-чи номерли орта школну тарыхдан эм обществовониядан устазы Ляца Балкизова болгандыла.

КМР-ни Билим берюу, илму эм жаш тёлую министрствосуну бөлөмюню башчысы Марина Мизова айтханна

кёре, проектге жангы онгла бла хайырланган педагогла кыатышхандыла. Алары сынауларын энди башхала да кёрюкюле. Бусагьатда Интернетни хайырындан устазланы кыаууму бирлешгенди, ала бир бирлерини кыалай ишленгенлерине кырайдыла, ол а билим берюю качествосун игилендириге болушады.

Мадина Темирканованы оюмуна кере, сабийлеге буйрукьла берирге угьай, ала бла шубьхле жюрютюрге керекди. «Манга не кыарысуз окуюн да багьалды, ала аны айыгьанларына асламыракь эс бурума, хар атламырына кыууанам», - дегенди жылны бек кючю устазы. Ол кеси да кюзде Самара шахарда бардырылыкь «Россейде жылны устазы – 2016» конкурса Кыбарты-Малкьарны атындан кыатышырыкьды.

БАЙСЫЛАНЫ Марзият.

дерслеринде терен билимлерин, бийик усталыкларыны ачыкьлагандыла. Бек кючлюкю сайлаган кыйын эди.

Документле

Бечелланы Илиясны жашы Радмирни Нальчик суд районну 5-чи номерли суд участкасыны жарашдырыу судьясыны кыулуугуна салыу юсюндөн Кыбарты-Малкьар Республиканы Парламентини БЕГИМИ

Кыбарты-Малкьар Республиканы Конституциясыны 100-чю статьясыны 1-чи кесегини «и» пунктуна, 117-чи статьясыны 3-чю кесегине, «Кыбарты-Малкьар Республиканы жарашдырыу судьяларыны юсюндөн» Кыбарты-Малкьар Республиканы Законуну 6-чы эма 7-чи статьяларына тийишлиликде Кыбарты-Малкьар Республиканы Парламентини Председатели Т. ЕГОРОВА Нальчик шахар, 2016 жыл 26 май, №480-П-П

Малкьар Республиканы Парламентини бегим этеди: 1. Бечелланы Илиясны жашы Радмирни Нальчик суд районну 5-чи номерли суд участкасыны жарашдырыу судьясыны кыулуугуна беш жылга салырга. 2. Бу Бегим кыабыл кёрюлгөн кюндөн башлап кючюне киреди.

Тембетов Мухамедовични Нальчик суд районну 7-чи номерли суд участкасыны жарашдырыу судьясыны кыулуугуна салыу юсюндөн Кыбарты-Малкьар Республиканы Парламентини БЕГИМИ

Кыбарты-Малкьар Республиканы Конституциясыны 100-чю статьясыны 1-чи кесегини «и» пунктуна, 117-чи статьясыны 3-чю кесегине, «Кыбарты-Малкьар Республиканы жарашдырыу судьяларыны юсюндөн» Кыбарты-Малкьар Республиканы Законуну 6-чы эма 7-чи статьяларына тийишлиликде Кыбарты-Малкьар Республиканы Парламентини Председатели Т. ЕГОРОВА Нальчик шахар, 2016 жыл 26 май, №481-П-П

Малкьар Республиканы Парламентини бегим этеди: 1. Тембетов Мухамед Мухамедовични Нальчик суд районну 7-чи номерли суд участкасыны жарашдырыу судьясыны кыулуугуна беш жылга салырга. 2. Бу Бегим кыабыл кёрюлгөн кюндөн башлап кючюне киреди.

Тлостанов Аслан Юрьевични Терк суд районну 2-чи номерли суд участкасыны жарашдырыу судьясыны кыулуугуна салыу юсюндөн Кыбарты-Малкьар Республиканы Парламентини БЕГИМИ

Кыбарты-Малкьар Республиканы Конституциясыны 100-чю статьясыны 1-чи кесегини «и» пунктуна, 117-чи статьясыны 3-чю кесегине, «Кыбарты-Малкьар Республиканы жарашдырыу судьяларыны юсюндөн» Кыбарты-Малкьар Республиканы Законуну 6-чы эма 7-чи статьяларына тийишлиликде Кыбарты-Малкьар Республиканы Парламентини Председатели Т. ЕГОРОВА Нальчик шахар, 2016 жыл 26 май, №482-П-П

Малкьар Республиканы Парламентини бегим этеди: 1. Тлостанов Аслан Юрьевични Терк суд районну 2-чи номерли суд участкасыны жарашдырыу судьясыны кыулуугуна беш жылга салырга. 2. Бу Бегим кыабыл кёрюлгөн кюндөн башлап кючюне киреди.

Хутуйланы Тыныбекни жашы Исламны Элбрус суд районну 1-чи номерли суд участкасыны жарашдырыу судьясыны кыулуугуна салыу юсюндөн Кыбарты-Малкьар Республиканы Парламентини БЕГИМИ

Кыбарты-Малкьар Республиканы Конституциясыны 100-чю статьясыны 1-чи кесегини «и» пунктуна, 117-чи статьясыны 3-чю кесегине, «Кыбарты-Малкьар Республиканы жарашдырыу судьяларыны юсюндөн» Кыбарты-Малкьар Республиканы Законуну 6-чы эма 7-чи статьяларына тийишлиликде Кыбарты-Малкьар Республиканы Парламентини Председатели Т. ЕГОРОВА Нальчик шахар, 2016 жыл 26 май, №483-П-П

Малкьар Республиканы Парламентини бегим этеди: 1. Хутуйланы Тыныбекни жашы Исламны Элбрус суд районну 1-чи номерли суд участкасыны жарашдырыу судьясыны кыулуугуна беш жылга салырга. 2. Бу Бегим кыабыл кёрюлгөн кюндөн башлап кючюне киреди.

Кыбарты-Малкьар Республиканы Парламентини 2016 жылда жаз башы сессиясы бошалганы эма кюз арты сессиясы башланганы юсюндөн Кыбарты-Малкьар Республиканы Парламентини БЕГИМИ

Кыбарты-Малкьар Республиканы Парламентини 41-чи статьясыны 1-чи кесегине тийишлиликде Кыбарты-Малкьар Республиканы Парламентини бегим этеди: 1. Кыбарты-Малкьар Республиканы Парламентини 2016 жылда жаз башы сессиясы бошалганы эма кюз арты сессиясы башланганы юсюндөн Кыбарты-Малкьар Республиканы Парламентини Председатели Т. ЕГОРОВА Нальчик шахар, 2016 жыл 26 май, №507-П-П

Малкьар Республиканы Парламентини бегим этеди: 1. Хутуйланы Тыныбекни жашы Исламны Элбрус суд районну 1-чи номерли суд участкасыны жарашдырыу судьясыны кыулуугуна беш жылга салырга. 2. Бу Бегим кыабыл кёрюлгөн кюндөн башлап кючюне киреди.

Кыбарты-Малкьар Республиканы 2012-2015 жылда социал-экономика айныууну программасын толтуруу эсеплерини юсюндөн Кыбарты-Малкьар Республиканы Парламентини БЕГИМИ

Кыбарты-Малкьар Республиканы Парламентини 41-чи статьясыны 1-чи кесегине тийишлиликде Кыбарты-Малкьар Республиканы Парламентини бегим этеди: 1. Кыбарты-Малкьар Республиканы Парламентини 2012-2015 жылда социал-экономика айныууну программасын толтуруу эсеплерини юсюндөн билдирююне тынгылап эма аны сюзюп, Кыбарты-Малкьар Республиканы Парламентини Председатели Т. ЕГОРОВА Нальчик шахар, 2016 жыл 26 май, №508-П-П

2016 жылда жаз башы сессиясын 2016 жылда 1-чи июльдан бошалганга эма кюз арты сессиясын 2016 жылда 29 августта башланганга санарга. 2. Бу Бегим кыабыл кёрюлгөн кюндөн башлап кючюне киреди.

Кыбарты-Малкьар Республикада 2016 жылда энчи болушлукчу мюлкледен алынган таза фойданы мардаларыны юсюндөн Кыбарты-Малкьар Республиканы Правительствоосуну БЕГИМИ

«Юйюрюн хар адамына орта эсеп бла жетген фойданы эма кеси аллына жашаган адамын фойдасын алааны кыолайсызга санар эма кырал социал болушлукь берир ючюн тергеюню низамыны юсюндөн» 2003 жылда 5 апрельде чыгарылган Федерал законуну 11-чи статьясына Кыбарты-Малкьар Республиканы Правительствоосуну Председатели МУСУКЛАНЫ А. Нальчик шахар, 2016 жыл 26 май, №94-ПП

2016 жылда жаз башы сессиясын 2016 жылда 1-чи июльдан бошалганга эма кюз арты сессиясын 2016 жылда 29 августта башланганга санарга. 2. Бу Бегим кыабыл кёрюлгөн кюндөн башлап кючюне киреди.

Кыбарты-Малкьар Республиканы Правительствоосуну 2016 жылда 26 майда чыгарылган 94-ПП номерли бегими бла кыабыл кёрюлгөн Кыбарты-Малкьар Республикада 2016 жылда энчи болушлукчу мюлкледен алынган таза фойданы МАРДАЛАРЫ

№ п/п	Юй мюлкню тюрлюлери	Сануу өлчөмлери	Фойданы мардалары, сомла бла
1	Жер бөлүм	1 сотка	2444
2	Ийнек (саулган)	1 баш	22913
3	Тууар мал (багьылган)	1 баш	16576
4	Тонгуз	1 баш	2499
5	Кыйла (энкиле)	1 баш	1422
6	Кыюна эма багьалы терили башха жаныуарла	10 баш	7390
7	Тауукь эма башха кыанатлыла (жумуртчалары бла этери)	10 баш	3390
8	Бал чибинле	1 бал чибин юйюр	2707

Кыбарты-Малкьар Республиканы Правительствоосуну 2016 жылда 26 майда чыгарылган 94-ПП номерли бегими бла кыабыл кёрюлгөн Кыбарты-Малкьар Республикада 2016 жылда энчи болушлукчу мюлкледен алынган таза фойданы

ахча бла тергелди. Ол мардала энчи болушлукчу мюлкден кыалай бир продукция чыкьганыны эсебилде эма хар бир продукция энчи энчи тергелди: битимчиликке – 0,01 гектарга сомла бла; малчылыкка – 1 башха сомла бла; тонгузчулукка – 1 башха сомла бла; юй кыанатлычыкка – 10 кыанатлыгы сомла бла; кыюна эсдюрюуге – 10 кыюнага сомла бла; бал чибинле туханлагьга – бир бал чибин юйюрге сомла бла.

Юйюрюн 18 жылдан абадан адамлары (кеси аллына жашаган адам) биринчи неда экинчи группаны инвалидле эселе (инвалид эсе) эма (неда) 75 жылдан тамата эселе (тамата эсе) аллай юйюрге (кеси аллына жашаган адамга) кырал социал болушлукь бере туруп, ала энчи болушлукчу мюлклеринден алган фойда тергелмейди.

Бек аздан 0, 10 гектары тухан жер участкадан фойда да кырал пособие алган юйюрюн хар адамына жеткен фойдага кирмейди.

Кыбарты-Малкьар Республиканы жер-жерли самоуправление органлары шахарда кырулуш бардырыу юсюндөн законодательствону кыалай сакьлаганларына кырал контроль этер мурат бла тинтиуле бардырыуу низамына тызетиуле кийриу юсюндөн Кыбарты-Малкьар Республиканы Правительствоосуну БЕГИМИ

«Кырал контрольну бардырган органны сурамына бегим этеди: Кыбарты-Малкьар Республиканы жер-жерли самоуправление органлары шахарда кырулуш бардырыу юсюндөн законодательствону кыалай сакьлаганларына кырал контроль этер мурат бла тинтиуле бардырыуу Кыбарты-Малкьар Республиканы Правительствоосуну 2008 жылда 26 мартта чыгарылган 51-ПП номерли бегими бла кыабыл кёрюлгөн низамына былай тызетиуле кийдириге: а) бешинчи абзацны 4-чю пунктун жангыдан былай жазарга: «Кырал контрольну бардырган органны сурамына Кыбарты-Малкьар Республиканы Правительствоосуну Председатели МУСУКЛАНЫ А.

жер-жерли самоуправление органлары, жер-жерли самоуправление органы кырулуш бардырыу эма органы администрация уполномоченный орган тохтатдырганыча, бек аздан 10 кюнюн ичинде жууап берирге керекдиле.»; б) 15-чи пунктка былай кыошак этерге: «15. Жер-жерли самоуправление органланы ишлерин тинтиу эсеплерини, ол санда ачыкьланган буурукьлыкканы эма ала кери кетериюню юсюндөн оюнуу, кетериюню болжалларыны юсюндөн да билдириу тинтиулен сора бир айны ичинде Кыбарты-Малкьар Республиканы Кырулуш эма жашау журтла-коммунальный мюлк министрствосуну энчи сайтына салырга тийишлиди.».

Белгилеу

Бу кюнледе Нальчикде «Вертикаль» адабият салонда белгилеу кечюрюучю, Башкортостан Республикасы президентинде инвестицияла келирча этиу жаны бла агентствону жамауат келечиси Мызыланы Къаншаубийни 65-жылгына аталган къууанчлы ингир болганды. Ары аны къалам къарындашлары, жамауат къуллукчула, тукъум келечилери эм кеп башхала да жыйылгандыла.

Барыбыз да билгенибизча, Мызы улу малкъар, орус позтлени чыгъармаларын торк тилге кечюрюуге уллу къыйын салганды. Александр Пушкинни «Евгений Онегини» ючюн а Тюркде «Жылны эм иги кечюрмеси» суйген затны, аны магъанасын сакълауу тюз кереки. Кепле суйюп къарагъан «Королек птчка певчая» фильмин орусча эшиттирген да олду.

Ингирде селеше, КъМР-ни Жазуучуларыны союзуну

Къайда жашаса да, ким болуп ишлесе да, ёз миллетине къуллукъ этеди

деген миллет саугъага тийишли болганды. Ол бу чыгъарма бла беш жылны ичинде назмуучи Ахмет Неждет бла бирге ишленгенди.

Къаншаубийни орус поэзияны кеп къыраллада бирси тилдеде «селеширгенин» айта, «Поэты серебряного века» деген ишин чертирге тийишлиди. Пастернакны, Фетни, Есенинни, кеп бирсилени назмуларындан къурагъан энчи китаплары адабиятны байыкъландыргъанлары бла бирге анга башха кезден къаратхандыла.

Къаншаубийни «Жаралы ташы» уа закыйни 80-жыллык юбилейине аталып басмаланган энчи торк тилде. Мызы улу «Малкъар поэзияны антологиясын» да хазырлаганды. Жуюукъ заманда ол китап жангидан бир аз торлендирилди чыгъарыкъды. Ол кесини бардырган иши бла тилманчылык уллу хунер, фахму болгъанына тиюндюргенди. Нек дегенде чынты кечюрюучю, жалаанда рифманы, строфанасы асырап къыймай, автор айтырға

правленини председатели, поэт Бепайланы Муталип Къаншаубий 1951 жылда Къазахстанны Туркестан шахарында туугъанын эсгертенди. Атасы Адрай Жараматович Думаланы школунда директор болуп тургъанын, арда уа, урушдан, кечюнюлюкден сора да, сабийлени окутууга уллу къыйын салганын билдиргенди. Мызы улу бла акиси да бир класда окугъанларын айта, мындан арысына да тенгине, къалам къарындашына илхам, саулыкъ тежегенди. КъМР-ни культура министри Мухамид Кумахов бла аны орунбасары Къарчаланы Аминат да, ол алгъышха къошула, аны Правительствону грамотасы бла саугъалагандыла.

Бизни республикада Адамланы эркинликлери жаны бла уполномоченны Зумакууланлы Борис а юбилярны эрттеден бери таныгъанын айта, анга биринчи кере Афганистанга кете туруп поebel къалганын эсгергенди. Аны къарындашы Далхаты, аталарын да сагыны, юйор халкъыга салгъан къыйынны багъалагъанын

кёз-къулак болгъанлай тургъанын белгилеп, ыразылыклары билдирип, ыспас этгенди.

Огъарыда ийнагыбыз Танзиляны саугъасын учара сагъынып кетгенбиз. Айхай да, чынты фахмуга, андан да бег а шухлукъга саугъала керек да болмазла. Нек дегенде ол адамны жюрегинде жаратылады. Былайда назмуучу кызыбыз, къарындашлары да, Къаншаубийни юйге чакъырып, аны намысына къурманлыкъ этгенлерин айтырға тийишли керебиз. Ол халкъыбызда эрттеден бери келе-келген ару адеттерибизден бириди. Бир бирни сыйлагъан, хурметлеген. Баам, олду адамга эм уллу саугъа, даража да. Танзиля кечюрюучюге назму да жоралагъанын билебиз.

Къаншаубий ингирде уа Мызы улуны Къазахстандан келген къонакъла да алгъышлагандыла. Ала бла жыйылгандыла Тетуланлы Хадис танышдырганды. Жашла анда телевиденияда ишленгенлерин, бери уа малкъар халкъны юсюнден 40-минутлукъ фильм алгъыш келгенлерин да билдиргенди. Булат Айтман а къазах тилинде юбилярға, аны бла бирге саулай миллетге да алгъыш этгенди.

Къаншаубий энди дери кеп саугъалагъа тийишли болгъанын айта, бу жол келю бютон кечюрюлгенин белгилегенди. Тюбешиюну къурагъанла, ары келгенге ыразылыктын билдиргенди. Ингирде жырга малкъар, торк, къабарты, орус тилдеде да эшитилгенди. Аланы уа Тау-келланы Галина, Бечелланы Халида, Тёппеланы Алим, Габуланы Эхура, Гергъокъаланы Халимат, Ольга Сокурова, Ауэс Зейшев эм башхала айтындаыла.

МОКЪАЛАНЫ Зухура. Суратланы ТОЛГЪУРЛАНЫ Камал алгъанды.

Жер-жерледен хапарла

Политика репрессияланы сынагъанланы хурметлерине эсгертмеге ахча жыйуу

Москвада политика репрессияла сынагъанла эсгертме салынырыкъды. Ол 2017 жылны октябрь айына хазыр боллукъду, аны багъасы 460 миллион сомду. Ахчаны асламысын къырал бёллюкю. Алай суйгенден да юлюшлерин къошар амаллары барды - ахча жыйууну билтеруссий кампаниясы ишин бардырып баштагъанды. Сёзге, халкъны къарыуу бла жарашдырылган биринчи эсгертме 1818 жылда сюектилгенди. Ол кеси да Мининге бла Похарскийге аталганды. Энди ол Къызыл майданны жасайды.

«Стена скорби» монументни автору Георгий Франгуля бла ара шахарны культура департаментни келишим этгенди. Москва 300 миллион сом бёллюкю. Къалгъан ахчаны уа, 160 миллионну, жамауат жыйр деген умут барды. Жыйууну башламчысы Политика репрессияла сынагъанланы атларын ёмюрлеге сакълау жаны бла фондду, аны башчысы ГУПЛАГ-ны музейини таматасы Роман Романовду. Шёндюге дери эсгертмени сюеге жандаурлукъ ахчаны жалаанда музейни счётуна жиберирге онг болганды. Алай энчи программасыз окуна бу ишге 790 минг сом жыйылганын айтырға тийишлиди.

Владимир ПЕТИН.

Латвияны жаш тёлсюню кёбюсю андан кечерге кёлленип

Eurobarometer араны тинтилер ачыкълагъан шартлагъа кере, Латвияны жаш тёлсюню кёбюсю къыралдан кечерге шюеди. Жыл санлары оналтыдан отуз жылга дери жетгендени 50 проценти экономика эм социал болумланы къыйынлыклары кеслеринде сынагъанларын белгилейди. Сора шахарлада иш болгъанлыкыга, элдеде бу жаны бла къууанырча туююлды.

Он жылны ичинде къыралдан 200 минг адам кечюп кетгенди, аланы кёбюсю элчиледи. Жыл сайын быланы ызларындан дагъыда 20 минги тебирейди. Аланы юслеринден мында «бир жанына билет сатып алгъанла» дейдиле.

Латвияны правительствосу болумну торлендирге юрешеди, латышлыланы патриот сезимлерин къозгъап. Алай хазна тебию эслениди. Политологлары оюмларына кере, латышлыланы къыралларындан кетиулер тохтамас, ёмюрюню ортасына халкы боллукъу бла каллыгы даулашылды. Адамсыз къалгъан хуторлагъа уа

Брюссель Жууукъ Востокдан бла Африкадан къачкычылары кечюрюк болур.

Надежда ЕРМОЛАЕВА.

АБШ-ны университетинде динсизликни кафедрасын ачарыкъдыла

АБШ-да динсизликни (атеизмни) биринчи кафедрасы жууукъ заманда Майамини университетинде ачыллыкды. Бу проектни башламчылары ангылатханларына кере, аланы борчлары Аллах а йнанмагъанланы бла ийнанганланы эркинликлерин теңг этюдеди.

Динсизликни кафедрасы америкалы предприниматель Луи Аппиджанини ахчасына ачыллыкды. Ол анга деп эки миллион доллар къоратханды. «Мен аллахсызланы басынчакъламамаса сюеме, - деп ангылатды бизнесмен. - Бу уа атеизмни закон жаны бла женгидируге атламды». Аппиджанини оюмун колледжни таматалары да дурус кёрди, америкалылары кёбюсю бир торлю динни тергемай башлагъанларын статистика ачыкъ этип турады деп. 2014 жылда бардырылган сорууну эсеплерине кере, АБШ-ны жамауатыны 24 проценти кеслерине динсиз дегенди.

Сёзге, АБШ-да ийнамагъанла билим беруу бёлюмде тирден тир болуп башлагъандыла. Алай бла, былтыр активистлени къаууму бир штатны школларында бла вузларында Аллах не ийнанырға керек болмагъанын ангылатхан окууу пособияланы бла литератураны юлешип башлагъандыла. Башха-башха динни келечилерини тарыгъуларына штатны оюучулары бу иш законну, жоругъундан чыкмайды, деп жууаплагъандыла.

Огайю штатдан динсизлени сейир оюмларына кере уа, доллар банкноталадан «In God we trust» («Мы доверяем Богу») дегенни кетерирге керекди. Нек дегенде ол айтум АБШ-ны конституциясыны килиса бла къырал бир бирлеринден айырылырға керекди деген жоругъуна келишмейди. Алай америкалы властыла алыкъа оюуну чыгъарырға ашыкъмайдыла.

Анна ФЕДЯНИНА.

Ата-ана сохтасына урушхан педагогну туюгенди

Махачкъаланы школларындын биринде орус тилден устаз дежурный болганды. Солуу кезюуде кесин тыймагъан сегизинчи класны окуучусуна ол эсгерти этгенди. Школчу да, сагъш эте турмагъанлай, анга хыны сёлешгенди. Педагог жаны класдан чыгъарып, директорга элтирге юрешгенди, алай ол барырга унамагъанды. Сейирге къалгъан сабийлени кез алларында туюш башланганды. Аланы устазла айыргъандыла.

Сергей ПОДОЛИЙ. Жыйымдыкъ федерал газетлени материалларына кере хазырланганды.

Ол башха сохтаны партасыны артына чёкгенди, аны ючюн а бирси жашчыкъга сюелип турурға туюгенди. Устаз аны башха жерге олтуртурға суйгенди, алай ол унамагъанды. Тиширүү аны класдан чыгъарырға излегенди уа, туюш башланганды, - деп ангылатды болумну школну директору Гаджи Магомедов.

Андан сора окуучу телефон бла анасын эм эгечин чакъырганды. Ала, терк жетип, ишин болушун сора да турмагъанлай, педагогню юсюне чапханды. Тауушлагъа кел коллегалары чабып, аланы айыргъандыла.

Устазны жууукълары айтханларына кере, ингирде аны терк болушукъ тапдыргъан шибзбаны машинасы бла больницагъа жетдирирге туюгенди, анда уа анга мыйысыны тебиюу деген диагнозу салгъандыла.

Тимур АЛИЕВ.

Биринчи класны окуучусу арбазда 229 минг сом юлешген

Челябинск областны Кыштым шахарындан 7-жыллык жашчыкъ уллу чомартлыккы аукционун бардырганды. Юйде шкафда 400 минг сом тапханды - аланы анасы тыш къыраллы машинасын сатханына алгъан эди. Алгъа ол биразын къолгъа этгенди. Абаданла юйде болмагъанда, мингсомлукъну чыгъарып, тюкенге тебиргенди. Краб этден тапкъчыкъла юсегенди балачыкъ Алгъанды, ашагъанды, къалгъан сомланы уа сабийлеге юлешгенди. Бере тургъанында уа: «Алыгъыз, алыгъыз, менде юйде, билемисиз, ненча быллай барды!» - деп болганды.

Жашчыкъла ийнамагъандыла. Ол заманда биринчикласчы чабып кетип, иги кесек мингсомлукъла бла къайтханды. Кыштымда алыкъа ахчаны алай киши да жаймагъанды! Ол аланы таныгъан, танымагъан жашчыкълагъа, къызчыкълагъа да къызгъанлай тутдурганды.

Байыкъланганла юйлерине жайылгъанларындан сора къалгъан ахчаны ол батмакъга аханды. Полициягъа алып кетерле деп къоркъгъандан-деп билдиреди Челябинск областда Россейни МВД-сыны пресс-службасындан. - Битеу да бирге ол 229 минг сом къоратханды.

Чомарт жашха ата-анадан иги да жетгенди! Анасы бир ненча сагъатын ичинде батмакъдан ахчаны чыгъарырга юрешгенди - 32 мингни тазалагъанды. 96 мингни сабийлени ата-аналары къайтаргъандыла. Алай 100 мингни къадары уа алыкъа белгисизди. Полициягъа кыштымчыладан къолларында уллу ахча бла келген сабийлерин юслеринден хапарны алагъа терк билдирилерин тилегенди.

Сергей ПОДОЛИЙ. Жыйымдыкъ федерал газетлени материалларына кере хазырланганды.

Ана тилинде жазылган биринчи спектакль салынганлы - 75 жыл

«Энтта да бир хорламга жетишинг, сейирлик эмда фахмулу малкъар халкъ!»

Урушха дери, малкъар автор адабият хунер бла жазып, жалаанда бир сахна оюн болганды - Геляланы Рамазаны «Къанлы къалын» деген пьесасына кере ол кеси салгъан спектакль.

Геля улу 1915 жылда Огъары Малкъарда Чегет элде туугъанды. Ол, Нальчикде педагогика техникумда окуй, художестволу самодеятельностьда жырылап, төсеп, 1931 жылны ахырында Къабарты-Малкъарда искусствону биринчи миллет олимпиадасына, Москвада битеусоюз олимпиадагъа, Шимал Кавказыны тау халкъларыны искусство жаны бла биринчи эришулерине къатышып, айырмалы болады. Ара шахарда келген битеумиллет культура, искусство Рамазаны сагъшландырадыла.

Жаш устаз, эллилени жашуларын сейириниюлу этерге итине, сахна оюнда курай эди. Анда келгюзюлген жигит, аны айтханы, этгени, былайда, малкъар элде жашаган адамланы халларын къатлап, кюлдюргенди, чамландырганды. Тау эли сахнагъа чыгъарылып айттылыкъ проблемалары кеп эдиле. Бютонда саясат эркинликни уллу жолуна чыкъгъанда.

ГИТИС-ни профессору Илья Яковлевич Судаков тамам ол заманда, 1935 жылда, тюбеген эди жашха, жангы студиягъа адамла жия келип. Ала болмаса, биринчи малкъар драма къачан жазылгъанын, анда къаллай адамла ойнарыкъларын, аны баш темасы таууланлы жашу болумлары бла къалый байламлы боллукъун 1938 жылда окуна оюмлап башлагъан эди, къагъытха юч акты пьесаны биринчи тизгинлерин туюшор. Москвада миллет студияны бошагъан республикагъа 1940 жылны ортасында жангы оюмдан толуп къайтадыла. Аны режиссеруну къуллукъуна биринчи бийик билим алып келген жашны тийишли кёреди.

Малкъар труппа ишин Лопе де Веганы пьесасына кере саптыган «Фунте Овехуна» деген спектакль бла башлайды. Аны ызындан ол «Къанлы къалынны» хазырлайды. Артистлерибизни кеп къалмай барысына да табылган жаны эди анда роль. Спектакльде Къудайланы Маржан (Жансурат) бла Ахмат (Мурат), Рахайланы Исмайыл (Ахмат), Геляланы Нальбике (Къызу), Балаланы Омар, Чабдарланы Хызыр, Жарашууланы Ахмат, Рахайланы Таубий, Мактыланы Исхакъ (ягъич) эм башхала ойнагъандыла. Ала сюйюп ишлей эдиле. Драманы темасы да малкъарлыгъа таныш эди.

Эски, адамны учуз этген адетлени жашаудан кетере барыуда бу пьеса бек магъаналы атлам болганды. Халкъ поэтиги, кеп затлагъа кёз ачдыруу театрда ишленгенли борчлары эди. Адамны къыйнаган, аны ёмюрню къарангы этген тереледен азатланарыгъа керекди. Аллайладан бири - къыз бергенде къалын

Альу - кесини биринчи магъанасын тас этген эди. Бек башында бу зат, келинликни ёсдюргенлери ючюн ата-анагъа ыразылыкъ халда (ана сото ючюн) берилиучю эсе, ардан-арта сатыгъа айланып къалганды. Жарлыкъ башлан кысыхана, сабийлери, алача болмай, кереклерин табып жашасынла деп, бир насылы боллукъ сунуп, ала бай болсала, къызларын гым-гым къартлагъа бергенди. Адамны жашауу, насыбы да ол сатыу-альуладан бийик деп, аны айта эди мында автор.

Ана тилде драма бизни искусствобузуна къуралиуунда биринчи, бек магъаналы атлам болгъанын ангылап, малкъар труппаны артистлери уллу кёторюлюмюкде ишленгенди. Репетицияла кюн, кече да баргъандыла. Ала башлагъан ишлери къарачуланлы келерине жетерин бек суйгенди, аны ючюн деп юрешгенди.

Драма аруу, шатык тил бла жазылгъан эди. Анда метафорала, сёз тутушла, фразеология айланла, нарп сёзле, айтыла да аслам хайырланла, сёз байлыгыбызны кенглигин келгюзгенди. Анга да жангы артистлени хунерлери къошулуп, пьесаны постановкасы магъаналы эди. Текстте музыканы уа Шейблер жазгъан эди. Спектакльни хазырлау жарым жыл барганды. Ол заманы ичинде труппаны актёрларыны орталары бютонда жууукъ болганды.

«Къанлы къалын» деген сахнагъа чыкъгъаны малкъар халкъны, аны бла къалмай, битеу республиканы да культура тарыхында уллу хорлам эди. Аны юсюнде саулай къырал да билген эди. Премьерадан сора Я. Бродский быллай жазгъанды: «Малкъар! Эсде къаллыкъ дагъыда бир иш болду, энтта да бир хорламга жетишинг сени сейирлик эм фахмулу халкъын! Геляланы Рамазаны «Къанлы къалын» деген биринчи миллет пьесасы малкъар драматургия туугъанын билдирди! Театр иши башланганлай, сахнаны бла залда олтургъан къарачуланлы аралары эрип кетди: биз барыбыз да узакъ тау элге тошдукъ...»

Малкъар прозаны мурдорун салгъан, биринчи адабият кесаматчыбыз Хочуланлы Салих 1941 жылда 4 июльда «Социалист Къабарты-Малкъар» газетде быллай жазгъанды: «Геляланы Рамазаны биринчи кере жазылгъан пьесасы кесини толлуугуу бла эм алгъа жазылгъан, сууукъ, къарыусуз чыгъармагъа ушармайды. Ол большевикъ жюреки керти эм чомарт жылыуунда бишгенди. Аны «Къанлы къа-

Геляланы Рамазан Малкъар театры актёрлары бла. 1941 жыл.

лы» пьесасы бюгонню тёлго Малкъарны бурун озгъан заманын хапарлайды. Автор анда ангылаулу, ачыкъ сыфатла бла муратын къарагъанлагу толу ёсюмюнде жетдиреди. Анда фольклор эркин бериледи. Ол зат аны асламлагуа ангылаулу этеди...»

Жангы жашауда адам саны аз болгъан малкъар миллетни жетимши кимни да къууандырды. Къарагъанла бирча, бир ауздан айтхана кере, спектакльни магъанасы, салынууда тап болду. Ол бийик багъа эди. Драманы темасы къарагъанлагу жууукъ кёрюнюп, сахнадагы жигитле жашауда да таныла эдиле. Премьера уллу къууанч халда ётюп, ызы бла анга Геля улу туугъан эли Огъары Малкъарда къарагъандыла.

Ол заманлада узакъ тау элге барып, анда декорацияла жарашдырып, спектакль салгъан алай тыны туюю эди. Ары элтен узун жолда арбала тизилип бара эдиле. Анда адамла клубха сыйырмай, оюну эл ортасында майданда келгюзгенди. Мында артистле чыгъарманы бир кере угъай, кеп кере да туура этгенликте, анга къаргъа жыйылгъанланы санлары азаймай эди.

Улуу Ата журт уруш башланганда, къолуна ушукъ алаулыкъ военкомат аллында жыйыла эди. Малкъар труппаны актёрларын, ол санда Рамазаны да, фронтха олгърға унамай эдиле. Алай, ол кеси къагъыт жазып, аны Владикавказда офицерле хазырлагъан училищеге окуурға жибереди. Анда къысха программа бла юч ай юйренип, Ростов тиресине туюшоп, Малкъарны жарыкъ жулдузу, фахмулу жашы Мартыновка эли къатында жоюлганды.

Юч акты драманы къол жазмасы, авторну урушдан жазгъан къагъытлары, ары дери юрешген чыгъармачылыкъ жазмалары да тас болгандыла. Улуу кёллюкден угъай, юй бичисе Нальбике сюргюнге Яникюйдан кетип, аны Нальчикде Суворов атлы орамда жашагъан юйюне къайтырға къыймагъандыла.

Алай бла Геляланы Рамазаны «Къанлы къалын» деген пьесасы сакъланмаганды. Жантуулары Исса аны, эсде къалгъан кесеклени жалгъашдырып, жангын жарашдырырға юрешгенди. Алай бу ишни юсюнде даулашла бир оюмга келир онг бермегенди.

МУСУКАЛАНЫ Сакинат.

Акция

Иги къошну - ол уллу къууанчды

Кеп болмай Чегем району Звёзданны эли «Къошуланы халкъла аралы кюню» деген экинчи Битеуроссей акциягъа къатышханды. Ол кеси да кеп къатылыуледе жашагъанлары араларында байламлыккы, шухлукъну айныгъу эмда жангызлыкъдан къурутлукъ себеплик этиу мурат бла жарашдырылганды.

Аны чеклеринде эли ара майданында къол усталаны ишлеринден къурагъан ярмарка болганды. Сабийле жазгъан суратланы конкурсу этгенди, торлю-торлю оюнда, викиорнала, эришуле да. Татлы ашарыкъла-

дан толуп жайылып, концерт да бардырылганды.

Къонакъла «Замечательные соседи», «Приходите в мой дом», «Своим друзьям», «Погода в доме», «Городок» эм башха жырылагу тынгыларга онг тапхандыла. Жыйылгъанла 3723-чю номерли аскер частыны командири, полковник Алексей Рязовну башчылыгы бла къурагъан аскер хант къангалада сыйлангандыла, атада да учхандыла.

Тюбешюде КъМР-ни къурулуш эм жашу журтла-коммунальный мюлк минастрини орунбасары Юрий Белмигтов, ЖКХ-гъа жа-

мауатыны жанындан контроль этген регион араны республикада бёлюмюне таматасы Руслан Маэлов, район администрацияны башчысыны орунбасары Асламурза Гукеев эм элли таматасы Ольга Селихова да сёлешгенди. Акциягъа эм тире къатышханлагуа уа эсде къалырча саугъала берилгенди. Кеп этаплы юйлени тирелерин байрамгъа хазырлагъанла уа Заур Кодзюков башчылыгында жашу журт-коммунальный компанияны ишчилери болгандыла.

Бизни корр.

КЁРМЮЧ

Суратларында - табийгъатны аламатлыгъы, тюрсюнлени жарыкълыгъы эм ахшылыкъгъа ийнануу

Нальчикде Суратлау искусстволаны А.Ткаченко атлы музейинде «Мир глазами детей» деген Халкъла аралы конкурс-кёрмючню бардырыу ахшы төреге айланганды. Бу жол ол сегизинчи кере кыралганды. Мында салынган ишлеге уа 30 июньга дери келип кыарарга боллукъду.

Эсгерте кетейик, бу эришуу хар заманда да 1 июньда - Сабийлени кыорулауу кюнунде КъМР-ни сыйлы устасы Андрей Лукин Ткаченко журметине жораланып бардырылады. Бу жол да анга, бизни республиканыкыладан сора да, Кырачай-Черкесни, Ингушетианы, Ставрополь крайны, Север Осетия-Аланияны эм бирсилени сабий чыгармачылык школларыны окыучулары кыатышхандыла. Конкурс графика, живопись, скульптура, кьолдан чыгармачылык номинациялада бардырылганды. Эндиги жылдан а анга фотоаппарат бла сурат алынуу кыошарга белгиленеди.

премиягъа тийишли болганы да бошдан тойюлду.

Кёрмючде закыйи Къайсынын суратын кёрген хычыуун эди. Аны Прохладный шахардан Анна Нестерова ишлегенди. Кызычык поэти туугъан элин, ол сийген таулары да кёргозтеди. Къулий улуу алгъа таукел кыараганы Анна аны ич дуниясын бирсилеге кёргозтюрге итингенин белгилейди.

Яникойчу Газаланы Далхат а (10 жыл) сурат ишлей, сабийлигинден бери жубанганлыккъа, бу жаны бла тынглы кюрегини бир жыл толганды. Алай болганылыккъа, ол кесини фахмуун ачыкъламай кыймаганды. Устасы Моттаиланы Карина билдиргенча, жашчык графиканы бек сюеди. Алай а живописьде хунери бегирек сезиледи.

Газаланы Далхат устасы Моттаиланы Карина бла.

Кертиди, бу байрам кёрмючге ишлери кыатышхан, анда алчы жерле алган жашчыкъла бла кызычыкъла арда барысы да бирча профессионал художникле болуп да квалмазла. Башха жолну сайларыкъла да табылырла. Алай, кыйсы жанында ишлерге сойседе да, бир зат а туурады - ала ариулыкъну, аламатлыкны сезеде. Бизнича, абданлача угъай, кеслерича, сабийлеча. Аны себелли бу ишле тазалыкъдан, ийнануудан, шошлукъдан да толудула. Аланы авторлары кыйда да культураны айнытыууға юлюш кыоша билликлери баамды.

МОКЪАЛАНЫ Зухура.

Суратланы Элина КАРАЕВА алганды.

Байрам кюннег келишип, кичиле сийюнюрча омакъ жасалган заллада тагъылган ишлеге кыарай, аланы сабийле этгендиле дерге окуна кыйынды. Аланы ариулыкъну, табийгъатны, тюрсюнлени сезилери алай теренди. Сёз ючюн, «Аппам» деген сурат огурулулугъу бла, алдамагъанлыкъгы бла кесине илешдиреди. Анда кесинги аппангы кёргенча болса (мени кёпле ангыларларына ишексимле).

Аны жамычысы, бухар бёркю, намаз минчакълары, бютонда бег а огурулу кыарамы, жашауу келген эр кишини ахшы умутларын ачыкълагъанчадыла. Аны автору Рашад Ширинов (Дагыстан) графикада биринчи

ЭЛ ШКОЛ

Чемерликге юйретедиле, ариу кылыккъла сингдиредиле

Кёнделенде 3-чю номерли орта школ жолдан бир жанлыракъда, ариу назы тереклени ортасында орналыпды. Арбазда уа спорт керекле, гитче сабийлеге кыллаучала, оюнла кыуарача башха затла да бардыла. Биринчи кыараганынглай, бу окуу юй сабийле жай кезиуде тургъан лагерге ушайды. Тёгерек-баш тизгинлиди. Кызычыкъла, бир бирлерин кыуа, чабып айланадыла, жашчыкъла спорт керекледе кеслерин сынай, ух-тух этедиле. Кюн жарыкъды, жылдыды. Школда болгъан сабий саддагъыла да юйретуочолери бла ашикедиле. Нечик зауукълу заманларды, деген оюм келеди акылымы.

Школгъа киргенибизлей, аллыбызгъа малкъар тилден бла литературадан

окугъан кызычыкъланы бла жашчыкъланы адеп-кылыккъгъа, сый-намысха, адет-тёрелерибизге, миллет төпсеулге юйретеме. Кружогума юч кыуаум сабий жюрюйдю. Ала элли чакълы бир боладыла. Барысы да бек ыразы болуп келеди.

Ол мында урунганлы жыйырма жылдан атаганды. Аллай бир заманны ичинде кёп кёнделени жашчыкъны бла кызычыкъны төпсерге, ариу адетлерибизге, тёрелерибизге да юйретгенди. Ол бардырган кружоку аты да айтып турады аны магъанасын - «Тау адет». Юйретуочю айтханыча, кёнделени сабийле Элбрус районда, Нальчикде да бардырылган тюрлю-тюрлю республикалы конкурслагъа кыатышып, биринчи жерлеге тийишли болмай

Жобелланы Зухура.

сора да, аталык, кыарындашлык, келин келтириу, аны юйге кийириу, киеуно кёроу, жууккъла бла танышдырыу дегенча, дагъыда башха адетлерибизни да тюз да жашаудан кыуарашдырып кёргозтебиз. Сабийле гитчеле болганылыккъа, кёп билирге сийгенлери кёроноп турады, - дейди юйретуочю.

Ол айтханыча, школчула «Мени Кыбарты-Малкъарым» деген республикалы конкурсха да жыл сайын кыатышадыла. Жаз башында сабан ишле башланадыла, ма аны адетин да билгендиле. «Конкурсха хазырларныгъа керекбиз десем, кызычыкъланы бла жашчыкъланы кёзчюклери жылтырап, кыуандан толуп башлайдыла», - дейди Зухура Магомедовна.

Школ-музейде жоуден артык экспонат барды. Аладан бек багъалысы уа онсегизинчи ёмюрден квалган Николай жаулукъду. Дагъыда бардыла ёхтемленирча затла. Аланы жыйышдырыгъа элиле да бек болушхандыла.

Сау болсун школну директору Чочайланы Шамшудинни жашы Сарбий бир отуу бёлгенди. Сабийле не заманда да кыуаум-кыуаум болуп, кирип, таулу от жагъаны, тюрлю-тюрлю жаулукъланы, жамычыны, урушда, урунууда да жигитлерибизни суратларын кёредиле. Ол а алагъа кёп затны билирге, эзде тураргъа да болушады, деп ёхтемленип хапарлайды юйретуочю.

Экспонатла кеслери да энчи-энчи салынгандыла - магъаналарына кёре. Хар бири ёсоп келген төлюге таулуланы жашау турмушларындан, табийгъат, кюнню халы бла байламлы адетлеринден, ырысларындан, акылманларындан да хапар билдиреди.

ХОЛАЛАНЫ Марзият.

устаз Тобейланы Земфира чыгъып, бизни жыйылыула бардырылыуу залларына ашырады. Анда уа кичи классланы окуучулары район конкурсха хазырлана тура эдиле. Арада кыой гинжи, төгерек стол, шинтикле, голпан бла айран, мийозде боза, уллу сый табакъда бишген этле, башха ашарыкъла да кёп, от жагъа да бар. «Келигиз, жууукъ болугъуз. Биз да бусагъатда кыонакъ алыу адетни юсонден хапар айта тура эдик», - дейди Жобелланы Магомедни кызы Зухура.

Сора бизни төрге олтуртуп, ишин андан ары бардырды. «Мен юйретуу иш бла кюрешеме школда. Башланган класслада

Бокс

Доттуланы Ахматны журметине - бийик даражалы турнир

Боксдан Россейни төрт кере чемпиону, Восток Европаны эки кере чемпиону, дуняны континентле аралы чемпиону, КъМР-ни Парламентини депутаты Доттуланы Ахматны журметине жораланып, Тырны-ауузда В.А. Губанов атлы спорт комплекседе 1997-1998 жыллада туугъан жашланы араларында боксдан россейли студент спорт союзу биринчилиги бардырылганды.

Эришулеге Приволжск, Юг эм Шимал-Кавказ федерал округладан спортчула кыатышхандыла, ала онбир аурулукъ кыуаумда сермешгендиле. Кыбарты-Малкъарны келечилери талай майдал кыатхандыла. 56 килограмм аурулукъда призёрланы санына Алан Булатов, Зашаланы Ислам киргендиле. Беслан Темирканов

Грек-рим тутушуу

Чемпионатны аллында - хайырлы сынау

Геленджикде, Россейни сыйлы тренери Риф Гайнановну журметине жораланып, грек-рим тутушуудан жыйымдык командаланы араларында эришуле бардырылгандыла. Анга Москвадан, Мурманскдан, Краснодардан, Дондагы Ростовдан, Геленджикден, Кыбарты-Мал-

алтын майдалны алганды, ол, дагъыда, турнирни эм иги боксчу суна саналып, энчи саугъагъа да тийишли болганды.

64 килограмм аурулукъда уа битеу алчы жерлеге бизникиле чыккъандыла. Биринчи жерни Азамат Кардангушев алганды. Кюмош майдалны - Улакъланы Мухаммат, «доммакъны» уа Локияланы Ислам кыатхандыла.

81 эм 91 килограмм аурулукълада «алтын» болмаганды. «Доммакъны» - Рустам Керефов, «кюмошно» уа Арсен Керефов алгандыла.

Эм кючлю спортчулагъа кубокла, майдалла бла грамоталадан сора да, Элбрус районун талай предприятиясындан бла организациясындан, Доттуланы Ахматны жуукъларындан бла тенглерин киргендиле. Беслан Темирканов

кыонакъладан ахча эм башха багъалы саугъала берилгендиле. Спонсорланы санына Дотту ула талай заманы башчылык этип тургъан «Единая Россия» политика партианы жер-жерли бёлюмо да киргенди.

Саугъалау бошалгандан сора Элбрус району администрациясыны башчысыны орунбасары Атакуланы Руслан хорлагъанланы алгъышлаганды, алагъа жангы жетишилме тежегенди.

Россейли студент спорт союзу тамата тренери Роман Подопригора уа: «Биз бу эришулени ючюнчю кере кыурайбыз. Ала хар заманда да бийик даражада бардырыладыла, аны ючюн жер-жерли власть органлагъа, спорт жаны бла башчылагъа ыразылыгъымы билдиреме», - дегенди.

майданланы алгандыла. Алай бла биринчи жерни Ростовну командасы алганды. Бу эришуле уа гёжефле Грозныйде Россейни чемпионатны аллында иги сынау болгандыла.

Анатолий ТАЛАЕВ.

Полиция

Жалгъан билдириуле кёргозгенди

Законлагъа бузукълукъла этип, субсидия кыолу болгъан фермерге уголовный иш ачылганды, деп билдиргендиле бизге Ич ишле министерствону пресс-службасындан.

РФ-ни МВД-сыны Зольск районда бёлюмоно кыулукъчулары тинтилуени кезиунде Шордаково элде эл молкледен бирини башчысы кырал конкурс комиссиягъа жалгъан билдириулене кёргозгенди.

Алай бла кырал казнагъа уллу кыоранч этилгенди. Фермерге РФ-ни Уголовный кодексини 159.2-чи статьясыны 4-чю кесегине бузукълукъла этгени ючюн материалла ачкандыла. Ол кырал болушлукъ алгъанда хыйлачылык этгени ючюн терсленеди. Сюд оную этсе, бу адамны эркинлиги он жылгъа сыйырылырга боллукъду.

Таксист тиширынуу ёлтюрген тутулганды

КъМР-ни полициячылары таксиде ишлеген тиширынуу ёлтюрген мурдарны тапхандыла.

Быйыл 10 январьда Нальчикден чыккъан жерде машинада кёп бичакъ жаралары бла тиширынуу ёлюго табылган эди. РФ-ни Следствие комитетини КъМР-де Следствие управленийясыны кыулукъчулары бу шартла бла байламлы РФ-ни Уголовный кодексини 105-чи статьясыны 1-чи кесегине (мурдарлык) кёре материалла жарашдырылгандыла.

Бу аманлыкъ артык кюйсюзлюк бла этилгенди. Болсада КъМР-ни полициячылары бла Следствие управленийяны кыулукъчулары бирге бардырган тинтилуени хайырындан мурдар табылганды. Уголовный ишни материалларына кёре, 2016

жылда 10 январьда 1979 жылда туугъан биреулен танышы бла бирге «KIA CEED» таксиге олтургандыла. Ары дери уа аладан бири Пятигорскда болганды, анда уа синтетика наркотикле ичгенди. Жолда ол кыуагъа ачып, даууу этип башлаганды. Аны кёзине таксини ызындан полициячыла кыуагъанча кёроунгенди.

Таксист аны право нызамны сакълаучуланы кыолларына берген сунуп, бичагын чыгарып, тиширынуу уруп башлаганды. Машина жолну жанында тохтагъанында, экинчи пассажир, кесини жанына кыоркып, алайдан кыачып кыуатулганды. Тиширыу а алган жараларындан алайда ёлгенди. Уголовный ишни бардырында, право нызамны сакълаучула кёп санда шагъатла жыйышдырылгандыла, ДНК тинтилеу, аманлыкъчылык этилген жерде соруула бардырылгандыла. Следствияны кезиунде мурдарны следствие изоляторда тутаргъа деген оную чыгарылганды. Уголовный иш андан ары тинтиледди.

Законсуз клубну жапхандыла

РФ-ни МВД-сыны Нальчик шахарда управленийясыны кыулукъчулары РФ-ни УФСБ-сыны эмда ОМОН-ну келечилери бла бардырган оперативти-тинтиу ишлени кезиунде республиканы ара шахарында Гагарин атлы орамда ахчагъа ойнаган клубну жапхандыла. Мекамны тинтгенде, оперативтикле төрт онон автоматны сыйыргандыла.

Клубну кыуагъан 34-жыллыкъ заюковчугъа РФ-ни Уголовный кодексини 171.2-чи статьясыны 1-чи кесегине кёре материалла жарашдырылгандыла. Ол законлагъа бузукълукъла этип, ахчагъа ойнаган жер кыуагъаны ючюн терсленеди, бытла аманлыкъ этгени уа эркинлиги төрт жылгъа сыйырылырга боллукъду.

Бизни корр.

Сауут

Ушкюну бергени ючюн ахча төлерикдиле

Экинчи Чегем элден 72-жыллыкъ эр киши полициягъа «Иж-18» ушкюну келтирип бергенди. Пенсиячы айтханыча, ол аны быйыл 23 майда Малка черекини жагъасында тапханды. Ушкю КъМР-де МВД-ны эксперт-криминалист

арасына берилгенди. Битеу тинтиу ишле бардырылгандан сора КъМР-ни Правительствосуну бегимин тийишлиликде, чегемчиге сауутну кыралгъа бергени ючюн ахча төлениригиди.

Бизни корр.

УЧРЕДИТЕЛЬЕ: КЪАБАРТЫ-МАЛЪКАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Баш редактор
АТТАЛАНЫ Жамал

РЕДКОЛЛЕГИЯ:
ЖАНГОРАЗЛАНЫ Нажабат (баш редактору орунбасары)
ТЕКУЛАНЫ Хауа (баш редактору орунбасары)
ТОКЪЛУЛАНЫ Борис (жууаплы секретарь)
МОКЪАЛАНЫ Зухура (культура бёлюмо таматасы)
ТИКАЛАНЫ Фатима (жамауат-политика жашау бёлюмо таматасы)

ТЕЛЕФОНЛА:
Редактору приёмный - 42-63-01.
Баш редактору орунбасарлары - 42-38-21, 40-04-82.
Жууаплы секретарь - 42-66-85.
Секретариат - 40-93-62, Корректорла - 42-63-52.

РЕДАКЦИЯНЫ БЁЛЮМЛЕРИ:
Жамауат-политика жашау - 42-24-02, 42-67-68.
Культура - 42-75-82.
Социальный-экономика - 42-66-73, 40-59-18.
Жангылыкъла эм спорт - 40-39-93, 42-66-71.
Окуучула бла байламлыкъла журютоу эм реклама - 42-37-94.
Энчи корреспондент - 42-68-72.
Тилманча - 40-28-97, Бухгалтерия - 42-30-87.
Операторла - 40-28-49, 42-39-65.

Редакция авторла бла кыагъат журютомейди. Кыл жазламалгъа рецензия этилмейди эм ала артык кыайтарылмайдыла.

Газетде басманланган материаллада айтылган оюмла редакцияны оюму бла келишимезге боллукъдула. Алада айтылган хар зат ючюн

Россей Федерацияны Басманы юсюнден законну тийишлиликде материалланы авторлары кеслери жууаплыдыла.

Редакция авторладан 400 газет тизгинден (машинак бла жазылган 5-6 бет) кёпню алмайды.

Газет Басманы эм асламлы информацияны эркинликтерин кыоруулауу жаны бла Кыбарты-Малкъар регион инспекцияда 1994 жылда 14-чю июньда регистрация этилгенди.

Регистрация номер—Н—0066. Индекс - 51532

Газетни басмагъа КъМР-ни Басма эмда асламлы коммуникацияла жаны бла кырал комитетини компьютер службасы хазыр этгенди.

Газет «Тетраграф» ООО-ну типографиясында басманланганды. Нальчик шахар, Ленин атлы проспект, 33

Газетлени ислерине тапдырыу ючюн КъМР-ни почта связыны федеральный Управленийясы жууаплыды.

Телефонла: 76-01-28, 76-01-10

Газетлени розницагъа сатуу ючюн КъМР-ни «Роспечать» акционер обществосу жууаплыды.

Телефон: 42-69-34

Номерге графикте кёре 19.00 сагъатда кыл салынады. 20.00 сагъатда кыл салынганды

ГАЗЕТНИ НОМЕРИН ЧЫГАРГАНЛА:
Жангоразланы Нажабат - дежурный редактор;
Кетенчиланы Зульфия - жууаплы секретары орунбасары;
Зезаланы Лида - (1,2-чи бетле), Бийчеккуланы Жаннетта - (3,4 - чю бетле) - корректорла.

Тиражы 2050 экз. Заказ № 707
Багъасы 10 сомду.

РЕДАКЦИЯНЫ ЭМ ИЗДАТЕЛЬНИ АДРЕСИ:

360000, Нальчик шахар, Ленин атлы проспект, 5

электрон почта: elbor_50@mail.ru